

4 DIDIEJI NORI PAGREITINTI PARIZIAUS KONFERENCIJĄ

Parūšius. VIII.30.BBC. Vakar po pietų Prancūzijos užsieny reikalų ministerijoje buvo susirinkę 4 užsieny reik. ministrai. Byrnes atvyko pirmasis; jį lydėjo senatoriai Connally's ir Vandenbergas. Po jo atvyko Bevins, lydimas 2 savo pavaduotojų. Pasakutinis atvyko Holstobas, kurį lydėjo Gusevas ir Vyšinskis. Buvo svarstoma taikos konferencijos pagreitinimo procedūra ir sutarta pavesti pavaduotojams peržiūrėti taikos sutarčių pataisas. Buvęs svarstomas ir J.T. visuotinio susirinkimo, kuris numatytas IX.23, atidėjimas, bet vakar dar nesusitarta. Galutinai bus pasisakyta tuo reikalu kitame posėdyje. Nutarta neoficialius posėdžius saukti dažniau, kad būtų galima pašalinti nuomonių skirtumus, kurie iškyla taikos konferencijoje. - Vakar posėdžiavo 6 taikos Konferencijos komisijos. Politinėje Suomijos komisijoje susitarta dėl 5 pirmųjų sutarties punktų. Karinė komisija vienu balsu nutarė su naikinti Italijos įtvirtinimus Prancūzijos pasienyje. Italijos politinė komisijoje smarkiai susikirto Australijos atstovas su Tarybų Sąjungos atstovu dėl pakomisijs paskyrimo Italijos-Prancūzijos sienai nustatyti. Pasisakius prieš Australijos pasiūlymą, JAV ir Prancūzijos atstovams, australo pasiūlymas buvo atmestas 13 balsų prieš 6. Balkanų ūkio komisijoje stiprios opozicijos ir T.Sąjungos susilaikė Pietų Afrikos pasiūlymas garantuoti taikos sutartyje Rumunijos naftos gaminių kainas, jeigu reparacijoms mokėti būtų naudojama nafta. Britų atstovas parėmė Pietų Afrikos pasiūlymą, nurodydamas, kad dabar Rumunijos naftos kaina Konstancoje du kartus pigesnė už tokia pat naftą Haifoje. Komisijos posėdis nutrauktas P.Afrikos pasiūlymo nebalsavus.

PIRMASIS JAV IR D.BRITANIJOS VETO SAUGUMO TARNYBOJE

New Yorkas. Voice of America. VIII.30. Vakar ST posėdyje buvo svarstomas naujų narių į JT priėmimo klausimas. 10 balsų, Australijai susilaikius, nutarta pasiūlyti visuotiniam susirinkimui priimti JT narius. Svedija, Islandija ir Afganistana. Albanija ir Istorinė Mongolija atkrito, panaudojus pirmą kartą veto JAV ir D. Britanijai. Transjordanija, Portugalija ir Airija taip pat atkrito, nes dėl jų paže pareiškė T.Sąjunga. Australijos atstovas nuo visų balsavimų susilaikė, protestuodamas prieš metodus, kuriais minėtų valstybių prašymai buvo svarstomi. Per posėdį įvyko karšti debatai dėl balsavimo tvarkos. JAV atstovas Johsonas pasiūlė Albanijos ir Mongolijos klausimo sprendimą atidėti, tuo norėdamas išvengti balsavimo ir savo veto. Pirminkaujas Lenkijos atstovas dr. Lange pareiškė, kad tai esąs procedūros klausimas ir čia nereikia visų 5 didžiųjų balsų. Gromiko pareiškė, kad tai esąs esminis klausimas, nes tai reiškia Mongolijos ir Albanijos nepriėmimą į JT. S. Taryba pasisakė už Gromiko aiškinimą. Balsuojant JAV pasiūlymą, 6 pasisakė už, 3 prieš ir 2 susilaikė. Kadangi prieš pasisakiusiųjų tarpe buvo ir viena didžioji valstybė, todėl JAV pasiūlymas buvo atmestas. Dėl Albanijos ir Mongolijos priėmimo balsavimai baigėsi tuo pačiu santykiu. Prieš balsavimą JAV ir D. Britanijos atstovai pažymėjo, kad Albanijos ir Mongolijos priėmimo jie norėmė, nes abejoja, ar minėtosios valstybės galės įvykdyti savo įsipareigojimus JT. O pagal JT chartą galį būti priimtos tik tos valstybės, kurios tinkam trim sąlygom:

1946.VIII.30. Dienos žinios

2.

1) yra valstybės, 2) yra taikų siekimų ir 3) gali atlikti įsipareigojimus JT. Dėl Transjordanijos, Arijos ir Portugalijos Gromiko pareiškė, kad jis negalės jų prašymų paremti, nes jos neturi diplomatinių santykių su T.Sąjunga. Čia kitas atstovas atkreipė S.T.dėmesį, kad šita sąlyga nėra numatyta JT chartoje. O kiek tai liečia Ariją ir Portugaliją, T.Sąjunga laukia Potsdamo nutarimų, kurį patį pasirašė ir pagal kurį visos neutralios valstybės turi būti priimtos į JT be jokių kliūčių. Australijos atstovas pridūrė, kad JT visuotinis susirinkimas turės apsvarstyti tai, kad viešas ST narių nesutiko priimti trijų valstybių į JT tarpą dėl chartoje nenumatytų sąlygų. Posėdžiui baigiantis Gromiko iškelė netikėtą pasiūlymą, kad visi JT nariai per 14 dienų duotų S.T. žinių apie kariuomenės skaičių, kurį JT nariai laiko ne savo teritorijoje, išskyrus priešų teritorijas. Be to, jis reikalavo per tą patį laiką pranešti apie visus laivynų ir aviacijos atsparos punktus ir jų stiprumą švėtimose teritorijose. D.Britanijos atstovui atkreipus dėmesį, pirmininkaujantis pareiškė, kad šis reikalavimas nėra įtrauktas į darbų tvarką ir gali būti svarstomas tik po 3 dienų. Tuo posėdis pasibaigė, užtrukęs 10 val. Kitas posėdis įvyks šiandien. Bus sprendžiamas Ukrainos skundo įtraukimas į darbotvarkę ir Graikijos prašymas svarstyti atidėti 10 dienų. Manuškis vakar jau atvyko.

TRUMPAI IŠ PASAULIO

Londonas. BBC.VIII.30. UNRRA'os vyr.direktorių La Guardia vakar Maskvoje priėmė Stalinas. La Guardia pastatė Maskvoje, ar T.Sąjunga galėsianti eksportuoti į užsienius maisto išteklių.

– Milano apylinkėse siaučia sukilę partizanai. Jie reikalauja peržiūrėti amnestiją, paleisti iš tarnybos įsisutis ir mokėti pensijas nukentėjusiems partizanams. Partizanai išplėšė ginklų sandėlius ir pasitraukė į miškus.

– Trieste ir Venecijoje-Giulijoje perorupuojama britų kariuomenė. Britų pajėgos čia dėl to nesusilpnėjančios.

Maskva. VIII.29. Lenkijos atstovas Vasingtone paskelbęs turinį notos, kuria atsakoma JAV vyriausybei dėl Lenkijos rinkimų. Lenkijos atsakyme esą nurodyta, kad JAV nota yra tik kišimasis į Lenkijos vidaus reikalus. Lenkijos rinkimus galinti tvarkyti tik Krajowa Rada Narodowa. Krimo ir Potsdamo susitarimai niekam neduogę priešiškos teisės.

X X X

Iš Lietuvos Generalinio Konsulato New-Yorke gautas Jono Dėdino vardu atsakymas, kuriame nurodomas prašytasis gautos adresas. Kas tokia pavarde rašė konsulatui, prašome kreiptis į Komitetą.